

**Time: 3 hours**

**Total Mark:100**

**N.B.**

1. All questions are compulsory.
2. Each question carries 20 marks.
3. Each question has internal options.

Q1. (a) Explain the role of media in electoral process. **(20)**

**OR**

Q1. (b) What is mass media? Write a brief description of various mass media. **(20)**

Q2. (a) Discuss Advertising and Public Relations. **(20)**

**OR**

Q2. (b) Explain the relationship between political marketing and mass media. **(20)**

Q3. (a) Explain the tools of election result analysis. **(20)**

**OR**

Q.3.(b) Write in detail about Election Psephology. **(20)**

Q.4. (a) Explain the responsibility of the media. **(20)**

**OR**

Q.4.(b) Evaluate the function of mass media **(20)**

Q.5. Write short notes. **(any two)** **(20)**

- (a) Newsletters and Magazines
  - (b) Election Manifesto
  - (c) Opinion polls
  - (d) Objective Broadcasting and Paid News
-

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : १००

सूचना:

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. प्रत्येक प्रश्नाला 20 गुण आहे
3. प्रत्येक प्रश्नाला अंतर्गत पर्याय आहेत.

Q1. (a) निवडणूक प्रक्रियेतील माध्यमांची भूमिका स्पष्ट करा (20)  
किंवा

Q1. (b) प्रसार माध्यम म्हणजे काय? विविध प्रसार माध्यमाची थोडक्यात माहिती लिहा (20)

Q2. (a) जाहिरात आणि जनसंपर्क यावर चर्चा करा. (20)  
किंवा

Q2. (b) राजकीय प्रचार आणि प्रसार माध्यमे परस्पर संबंध स्पष्ट करा. (20)

Q3. (a) निवडणूक निकाल विश्लेषणाची साधने स्पष्ट करा. (20)  
किंवा

Q3. (b) निवडणूक पद्धत शास्त्र (मनोविज्ञान) याविषयी सविस्तर माहिती लिहा. (20)

Q4. (a) प्रसार माध्यमांची जबाबदारी स्पष्ट करा. (20)  
किंवा

Q4. (b) प्रसार माध्यमांचे मूल्यमापन करा. (20)

Q5. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (20)

- (a) वृत्तपत्रे आणि मासिके
- (b) निवडणूक जाहीरनामा
- (c) जनमत चाचण्या
- (d) वस्तुनिष्ठ प्रसारण आणि पेड न्यूज